בסוד שיח

פרדיקטים לשמירת הלשון

לפני כארבעהמאות שנים היתה נתקל מדי פעם במודעות כתובות בסתבידיב המודבקות בחדרי מדרגות ועל עצים בבתבידב ירושלים, ובהן הזמנה לנשים להשתתף בחוגים לשמירת הלשון מלדבר לשון הרע על הזולת.

מאז והנושא הזה של שמירת הלשון הפך לנושא עשייה שלימה, וכדי שזה לא יישמע בכיקודה, ייאמר מיד, כי מדובר בקבוצות מתגברים רבות שכל מעשיהם לשם שמים.

הפעילות למניעת לשון הרע, גלשה מהמגזר החרדי לציבור חובשי כיפות־סרוגות, בעיקר בישובים שמעבר לקו הירוק, אבל לא רק. ישנן, כלומר, משפחות גם בתל־אביב שהשתלבו בה.

שלוש התארגנויות רציניות עוסקות בנושא־זה קם הזה "אגודת נתיבי לשון", "אגודת נצור לשונך" ו"קול הלשון".

האגודה השלישית מקיימת שרות טלפוני ללא הפסקה ובמסגרתו ניתנים שיעורים בשמירת הלשון. מדובר באחדי חוב 04, 08, 09, 02; 03 ו־07, לא תמיד איכותי. השמיעה משובחת, אבל ניכר שנעשה מאמץ להגיע אל רובדי כל האוכלוסיה.

השפות השימושיות בציבור הדתי. קיים גם "מי רכו מדע לעבריי שמירת הלשון" בשפות אחרות והעדב, הדב הפעילות. הזאת נעשית בעיקר מבתים פרטיים.

כל אגודה מתמחה במגזר מסויים, והסיפור הזה מקיף כיום מספר נכבד של בתים. בחוגים מסויימים זה הפך להיות "אין" לעסוק בנושא. ואלפי נשים מקפידות על דוגמית־לשון ודע הרכילות בכל יום, וישנן מרכזות קבוצה המחלי קות תורניות לשמירת הלשון ושפתיים בכל יומן.

חומר מוצלח במיוחד הוכן בשביל הדור הצ עיר.

תלמוד־תורה בבני ברק (יתורת אמת") הזמין אצל הצייר החדור בתשובה, יוני גרשטיין איר רים לחוברת בצבעונית הנושאת את השם: "אלר קי נצור לשוני מרע – קונטרס להקניית מושגי יסוד באיסור לשון הרע", והחוברת הזאת כבר הופצה בכעשרת אלפים עותקים.

יש עדכות לשמירת הלשון ויש מבחנים, לתי למידי־ישיבות בעיקר, ישנם מרצים לכל הנושא, ישנם תורמים עם הזאות קבע למימון הפעי לות הזאת וישנה התגייסות של ערוצי הקודש, שרואנים שהזעניינות בנושא הזה לא תשקע.

אני מכיר קבוצה בכפר־סבא של נשים מכל הגילים, שרבקה בפעילות הזאת כבר זמן רב. ומשמירת הלשון היא עברה גם לאמירת תהלים למען כלל־ישראל.

שם הקבוצה הזאת הגיע לבתים רבים בכפר־ סבא והיא משכשת כתובה לאמירת תהלים לר פואת חולים ומציאת זיווגים ולא מעט חילוניות מרנות לחברות הקבוצה שיתפללו על יקיריהן.

באמצעות הקבוצה הזאת נתודעתי ל"בי מיק" מקודי לשמירת הלשון. מפית שלוחן עליה מודפס: "בשלוחן זה נזהרים, לשון הרע לא מדברים" (ראה תמונה).

יד תקיפה כלפי תלמידי הישיבות

ראשי הישיבות והמשגיחים בישיבות הגבוהות עושים הכל כדי להבטיח, כי כל אלה המסדרים על תורתם באמונתם, יקיימו זאת ללא כל סטיה.

היה זה הרא"ם שך שליט"א, שיצא בתקיפות נגד רישיונות הנהיגה שבידי תלמידי הישיבות ומכר על הנבעים והחלאים שוד־רישיונות הללו מבראים לכך לם. בכמה ישיבות גבולות יפנם והיו תלמידים שלא קלטו את המסרים שיש לעסוק אך ורק בלימוד תר רה, ובמיוחד בתקופה של קדושת בין־הזמנים שאי נם מתגייסים לצהל"ן ואו קמן האשי הישיבות והמשגיחים ועשו מעשה.

מכיוון שמספרי העדות הזהות של התלמי רים נמצאים בכשדרי הישיבות, ניתן באמצעותם לדעת בקלות למי מהתלמידים יש רישיון נהיגה. למשרד הדישור יש שרות מיוחד, רישרשון, הכי דומה למי יש רישיון נהיגה אם אתה "מאכיל" את השוטטם הזה במספר העדות הזהות. וכך למדו בהנהלת הישיבות למי מבין התלמידים יש רי שיון נהיגה. הצוות החינוכי בישיבות לא הסס תבע מהתלמידים למסור לידיו לאלתר את רי שיונות הנהיגה, שהם בגדר כל ייראה וכל "מצא. התלמידים שעברו את ה"טסטים" (לאבב, מספרם אינו כה גדול, גם בגלל ההצאה הכספית ונם בגלל העובדה שרוב התלמידים מתמסרים ללי מודים בר־ציונה רבה), אינם מאשרים מהמחלך הזה, אם לכתוב בלשון המעטה, אלא שבנושא זה הם יכולים להתלונן אך הים.בפני הקיר. "יעד הר שיטות" מצדיר בעצרים התקיפים הללו וגם הצד רים אינם מתמדרים. פחות תאונות־דרכים ושמות מעשי פרועות.

בעלי הסלישות המזרישות שכין התלמידים. מתכוונים לשכור כ"בין חזקנים" גם ללא־רישיון. נזקיה ובמציאות הירושלמית זה אפשרי) ולהסתבן בתשלום קנס כספי אם ייתפסו בנהיגה ללא רישיון. אבל מה שבירור וזא שאם יי תפסו עלידי ראש הישיבה - יעשו ממנה לאלי תר.

"משלוח מנות" עם קצת חוצפה

אני לא נוהג להסתיין על מנדים וגם משתדל שלאכה ו לנדרי הפסדות. אלא מהבית לידי שני שנכתב בלשון המעטה, אלא שבנושא זה הם יכולים להתלונן אך הים.בפני הקיר. "יעד הר שיטות" מצדיר בעצרים התקיפים הללו וגם הצד רים אינם מתמדרים. פחות תאונות־דרכים ושמות מעשי פרועות.

בעלי הסלישות המזרישות שכין התלמידים. מתכוונים לשכור כ"בין חזקנים" גם ללא־רישיון. נזקיה ובמציאות הירושלמית זה אפשרי) ולהסתבן בתשלום קנס כספי אם ייתפסו בנהיגה ללא רישיון. אבל מה שבירור וזא שאם יי תפסו עלידי ראש הישיבה - יעשו ממנה לאלי תר.

מחצרות אדמו"רים וחסידים

מחי מוחר לסטור לילד?

אני מבקש גם השבוע להיות במחיצתו של הנאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל, שראשיתו עבודה בישיבת סלבודקה, שייסה ר' נתן צבי פינקל, והלא הוא "המבא מסלבודקה". עולם הישיבות בישראל ובארה"ב, בימי הבראשית שלהן, עייש בראשי ישיבות מבוגרי סלבודקה. כולל סלבודקה, שגם בו למד הגר"י קמנצקי, הציגא מבין כתליו את אחת החבורות המבודדים, ביותר של גדולי תלמי די־חכמים במאה השנים האחרונות, ודב קמנצקי בלט גם בתוך האברכים העילויים והמתמידים הללו. הפעם אנו מביאים כמה פיסדים שפיגינים חינוך ילדים על פי תפיסת עולמו, שבחוויי יבקה מתפיסת עולמו של "המבא" והרגשת־ הכולות והאנושיות הגלומה בכל אדם ואדם. "המבא", כי דוע, "לא המתפש בחברשת יכולתו והכללית של האדם, אלא מהסיף להדגיש את היכולת האדשית המיוחדת לכל אדם ואדם".

לדעת הגר"י קמנצקי זצ"ל, עד הגיעו של הבחר לגיל שמונהעשרה – שהל אחרו מייעים חודל לגישתו – זקוק הוא למשפחתו. ובאשר לנ עדה, קידבתה לאמה אף לאחר נישואיה ממשיכה להיטיב עמה, בתנאי שבין השניים שוררת מער כת יחסים טובה. משום כך הנבער ר' יעקב לשי לידת נשים לישיבה הדוקן מביתם, מרט למקרים בהם התנאים הסניטריים מחייבים זאת.

לשיטת תכשות בשאל ר' יעקב האם יש מקום לסטור לילד. הוא השיב בשישר מעשה של נבחו של ר' ברוך בער לייטנר"ן ראש ישיבת "בנות בית יצחק" בסלבודקה לפני מלחמת העולם הראי שונה, במצרשטת הדליק נבחו של ר' ברוך בער את הנשמל לפני שאמר "המבדיל". לאחר התפילה קרא ר' ברוך בער לילד ובקול רנת לב מרי אמר לה: "אתה יפי לילבי מאי, ואני מברכך כתה נתדהמה כאשר בישר להם הצעיר מבין שבעת בניהם כי בדצונו להיות חסיד "סקודיא". הם פנו אל ר' יעקב יחד עם בנם מתוך הנחה כי הוא ישבבע אותו שבבנים למשפחת מיובאי אשר בו אינם השבים חסידים. להשתעתם, הסביש ר' יעקב את זמנו בהנחת תפנים, כי אין בדצונו של בנם לבחור בדרך שונה משלהם בעבודת ה', משום הטלת דופי בהם.

ר' יעקב סידב לקבל מלמד למשרת ומראה באות הישיבות במדינתם, משום שחבחין כיצד הוא מניח את מרשקיו על הגמרא תוך כדי לימוד. לדעתו, ושיננא הראשית של המחנך היא כה חיד נית עד שאין להחמבן בהעסקתו של אדם הלוקה בהיעדר הדגישות המלאה לקדושתה של הגמרא. "על הישיבה מוטל השוב לשתח את התלמיד במה לך השנה ולא להעלותו מתם מביתה אחת לשי נייה. פיתוח זה חייב לחיות ניכר; בכל אישיותו ולא רק בלימוד הגמרא שלו".

ר' יעקב מדור הנעקים שמספרם,חולך ומצטמ צם.

וחיה נ' אחד ב' הוא יום ההילולא של האדמו"ר מגור, רבי יעראל אלטר, בעל "בית ישראל" הקדוש. ילדים לא חיו לו, אבל מלבו פרצה אהבה יקרות לתינוקות של בית־דבנו כאילו כל אחד מהם הוא בנו יחידו. וכך ניתן היה לראות אותו שמר ליד חלון רחוב כשהוא ממלמל בשפתיו שעה שילדי ה'חדר', כל "חדר", היו עוברים ממך לבינתו. ושישר אחד מהמקודבים לו, כי שמע אותו מתפלל באותן רקות שלוש פלים מתוך "אנא בכח" "שמים ברכם מדים" וחזר עליהם כמה פעמים "שמים ברכם מדים" עד שבעלתו מעיניו. ד"ש.

עורכת המוסף: נעמי גולן